Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (üheksas koda)

6. veebruar 2020 *

Eelotsusetaotlus – Euroopa Kohtu kodukorra artikkel 99 – Riigihange – Direktiiv 2014/24/EL – Artikli 10 punkt h – Artikli 12 lõige 4 – Erandid teenuste hankelepingute puhul – Tsiviilkaitse, kodanikukaitse ja ohu ärahoidmisega seotud teenused – Mittetulunduslikud organisatsioonid ja ühendused – Meditsiinilise tava- ja kiirabiveo teenus – Riigisisesed õigusnormid, millest tuleneb kohustus esmajärjekorras kasutada hankijate vahelist partnerlust – Liikmesriikide vabadus valida teenuste osutamise viis – Piirid – Põhjendamiskohustus

Kohtuasjas C-11/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 26. juuli 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 7. jaanuaril 2019, menetluses

Azienda ULSS n. 6 Euganea

versus

Pia Opera Croce Verde Padova,

menetluses osalesid:

Azienda Ospedaliera di Padova,

Regione Veneto,

Croce Verde Servizi,

EUROOPA KOHUS (üheksas koda),

koosseisus: koja president S. Rodin, kohtunikud D. Šváby (ettekandja) ja N. Piçarra,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Pia Opera Croce Verde Padova, esindajad: A. Veronese ja R. Colagrande, *avvocati*,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

– Rumeenia valitsus, esindajad: C.-R. Canțăr ja S.-A. Purza,

– Euroopa Komisjon, esindajad: G. Gattinara, P. Ondrůšek ja L. Haasbeek,

arvestades vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 99 pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi põhistatud määrusega,

on teinud järgmise

määruse

1 Eelotsusetaotluses palutakse tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2014, L 94, lk 65) artikli 10 punkti h koostoimes selle direktiiv põhjendusega 28 ning selle direktiivi artikli 12 lõiget 4.

2 Taotlus on esitatud Azienda ULSS nr. 6 Euganea (Euganea kohalik tervisehoiuasutus nr 6, Itaalia) (edaspidi „AULSS nr 6“) ja Pia Opera Croce Verde Padova (Padova Rohelise Risti heategevusorganisatsioon, Itaalia) (edaspidi „Croce Verde“) vahelises kohtuvaidluses seoses AULSS nr 6-st ja Azienda Ospedaliera di Padovast (Padova haiglakompleks, Itaalia) kiirabi- ja hemodialüüsipatsientide meditsiinilise veo teenuse hankega.

Õiguslik raamistik

Direktiiv 2014/24

3 Direktiivi 2014/24 põhjendustes 2, 5, 28, 31 ja 33 on märgitud:

„(2) Riigihanked täidavad väga olulist rolli [Euroopa K]omisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatises „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ […], kuna need on üks turupõhistest vahenditest aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu toetamiseks ning aitavad samas tagada, et avaliku sektori rahalisi vahendeid kasutatakse kõige tõhusamalt. Seetõttu tuleks läbi vaadata ja ajakohastada praegu kehtivad riigihanke-eeskirjad, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu [31. märtsi 2004. aasta] direktiiviga 2004/17/EÜ[, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused (ELT 2004, L 134, lk 1; ELT eriväljaanne 06/07, lk 19),] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu [31. märtsi 2004. aasta] direktiiviga 2004/18/EÜ [ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT 2004, L 134, lk 114; ELT eriväljaanne 06/07, lk 132)], et suurendada avaliku sektori kulutuste tõhusust, hõlbustades eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) riigihangetes osalemist ning võimaldades hankijatel kasutada riigihankeid tulemuslikumalt ühiste ühiskondlike eesmärkide toetamiseks. Ka on vaja selgitada põhimõisteid ja -kontseptsioone, et tagada õiguskindlus ja võtta arvesse Euroopa Liidu Kohtu asjakohase väljakujunenud kohtupraktika teatavaid asjakohaseid aspekte.

[…]

(5) Tuleks meelde tuletada, et käesolevas direktiivis ei kohustata liikmesriike mitte millegagi andma selliste teenuste osutamise ülesannet kolmandatele isikutele või sisse ostma selliste teenuste osutamist, mida nad soovivad ise osutada või korraldada muul viisil kui riigihankelepingutena käesoleva direktiivi tähenduses. […]

[…]

(28) Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada teatavate päästeteenuste suhtes, mida osutavad mittetulunduslikud organisatsioonid ja ühendused, kuna nende organisatsioonide eripära oleks raske säilitada juhul, kui teenuseosutajaid tuleks valida vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud menetlustele. Siiski ei tohiks see väljajätmine minna hädavajalikust kaugemale. Seetõttu tuleks sõnaselgelt sätestada, et patsiendi veo kiirabiteenuseid ei tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta. Samuti on sellega seoses vaja selgitada, et CPV [*Common Procurement Vocabulary* (ühtne riigihangete klassifikaator)] grupp 601 „Maanteetransporditeenused“ ei hõlma kiirabiteenuseid, mis asuvad CPV klassis 8514. Seetõttu tuleks selgitada, et CPV koodiga 85143000-3 hõlmatud teenuste suhtes, mis on ainult patsiendi veo kiirabiteenused, tuleks kohaldada erikorda, mida kohaldatakse sotsiaalteenustele ja muudele teenustele („lihtsustatud kord“). Sellest tulenevalt peaks ka kiirabiteenuste osutamiseks sõlmitud segalepingute suhtes üldiselt kohaldama lihtsustatud korda, kui patsiendi veo kiirabiteenuste maksumus on suurem kui muude kiirabiteenuste maksumus.

[…]

(31) Esineb märkimisväärset õiguskindlusetust selles suhtes, mil määral peaks riigihanke-eeskirjad hõlmama avaliku sektori üksuste vahel sõlmitud lepinguid. Euroopa Liidu Kohtu asjaomast kohtupraktikat tõlgendavad liikmesriigid ja isegi avaliku sektori hankijad erinevalt. Seepärast tuleb selgitada, millistel juhtudel ei kohaldata riigihanke-eeskirju avaliku sektori üksuste vahel sõlmitud lepingute suhtes.

Seejuures tuleks lähtuda Euroopa Liidu Kohtu asjakohases kohtupraktikas kehtestatud põhimõtetest. Ainuüksi asjaolu, et mõlemad lepingupooled on ise ametiasutused, ei välista hanke-eeskirjade kohaldamist. Riigihanke-eeskirjade kohaldamine ei tohiks siiski mõjutada ametiasutuste vabadust täita neile antud avalike teenustega seotud ülesandeid, kasutades oma enda ressursse, mis hõlmab võimalust teha koostööd teiste ametiasutustega.

Tuleks tagada, et kohaldamisalast välja jääv ametiasutustevaheline koostöö ei moonutaks konkurentsi seoses eraettevõtjatega, kus eraõiguslik teenusosutaja seatakse tema konkurentide suhtes eelisolukorda.

[…]

(33) Avaliku sektori hankijatel peaks olema võimalik osutada oma avalikke teenuseid ühiselt koostöö korras, ilma et nad oleksid kohustatud kasutama mingit konkreetset juriidilist vormi. Selline koostöö võib hõlmata igasugust tegevust, mis on seotud osalevatele asutustele antud või nende poolt võetud teenuste osutamise ülesannete ja kohustuste täitmisega, nagu kohalike või piirkondlike omavalitsuste kohustuslikud või vabatahtlikud ülesanded või teenused, mille osutamine on tehtud ülesandeks konkreetsetele avalik-õiguslikele isikutele. Erinevate osalevate asutuste poolt osutatud teenused ei pea tingimata olema identsed; need võivad olla ka üksteist täiendavad.

Avalike teenuste ühiseks osutamiseks sõlmitud lepingute suhtes ei tuleks kohaldada käesolevas direktiivis sätestatud eeskirju, tingimusel et need lepingud on sõlmitud ainult avaliku sektori hankijate vahel, et sellise koostöö tegemisel juhindutakse üksnes avalike huvidega seotud kaalutlustest ning et mitte ühtegi eraettevõtjast teenuseosutajat ei seata tema konkurentide suhtes eelisolukorda.

Nende tingimuste täitmiseks peaks kõnealune koostöö tuginema koostöökontseptsioonile. Koostöö ei eelda, et kõik osalevad hankijad võtavad endale kohustuse täita peamisi lepingulisi kohustusi, juhul kui lisaks on olemas kohustused, mille täitmine aitab kaasa kõnealuste avalike teenuste

osutamisele koostöö korras. Lisaks peaks sellise koostöö tegemisel, sealhulgas mis tahes rahaliste ülekannete tegemisel, osalevate avaliku sektori hankijate vahel juhinduma üksnes avaliku huviga seotud kaalutlustest.“

4 Selle direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti 4 kohaselt on „avalik-õiguslik isik“ „isik, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

a) see on moodustatud konkreetse eesmärgiga rahuldada vajadusi üldistes huvides ning sellel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu;

b) see on juriidiline isik ning

c) seda rahastavad põhiliselt riik, piirkondlikud või kohalikud omavalitsused või muud avalik-õiguslikud isikud; selle juhtimine toimub kõnealuste omavalitsuste või avalik-õiguslike isikute järelevalve all; selle haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest üle poole on määranud riik, piirkondlik või kohalik omavalitsus või muud avalik-õiguslikud isikud“.

5 Selle direktiivi I peatükk „Kohaldamisala“ sisaldab „[e]randeid“ puudutavat 3. jagu, kuhu kuuluvad sama direktiivi artiklid 7–12.

6 Direktiivi 2014/24 artiklis 10 „Erandid teenuste hankelepingute puhul“ on sätestatud:

„Käesolevat direktiivi ei kohaldata teenuste riigihankelepingute suhtes, mis käsitlevad järgmist:

[…]

h) tsiviilkaitse, kodanikukaitse ja ohu ärahoidmisega seotud teenused, mida osutavad mittetulunduslikud organisatsioonid ja ühendused ning mis on kaetud järgmiste CPV koodidega: 75250000-3 [tuletõrje- ja päästeteenused], 75251000-0 [tuletõrjesalga teenused], 75251100-1 [tuletõrjeteenused], 75251110-4 [tuletõrje profülaktikateenused], 75251120-7 [metsatulekahjude kustutamisteenused], 75252000-7 [päästeteenused], 75222000-8 [tsiviilkaitse teenused], 98113100-9 [tuumaohutusega seotud teenused] ja 85143000-3 [kiirabiteenused], välja arvatud patsiendi veo kiirabiteenused;

[…]“.

7 Selle direktiivi artiklis 12 „Avaliku sektori üksuste vahelised lepingud“ on ette nähtud:

„1. Riigihankeleping, mille avaliku sektori hankija on sõlminud mõne teise avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isikuga, jääb käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) avaliku sektori hankija teostab asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle;

b) üle 80% asjaomase kontrollitava juriidilise isiku tegevusest on selliste ülesannete täitmine, mille talle on andnud kontrolliv avaliku sektori hankija või sama hankija kontrollitav muu juriidiline isik, ning

c) kontrollitaval juriidilisel isikul puudub otsene erakapitali osalus, välja arvatud kontrolliõiguseta ja mitteblokeerivad erakapitali osaluse vormid, mis on kooskõlas aluslepingutega nõutavad siseriiklike õigusaktidega ja mille puhul ei avaldata kontrollitavale juriidilisele isikule otsustavat mõju.

[…]

4. Ainult kahe või enama avaliku sektori hankija vahel sõlmitud leping ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) leping kehtestab osalevate avaliku sektori hankijate vahelise koostöö või rakendab seda eesmärgiga tagada, et avaliku sektori hankijad osutavad oma ülesandeks olevaid avalikke teenuseid oma ühiste eesmärkide täitmiseks;

b) sellise koostöö tegemisel juhindutakse üksnes avaliku huviga seotud kaalutlustest ning

c) osalevate avaliku sektori hankijate sellise koostööga seonduvast tegevusest toimub avatud turul alla 20%.

[…]“.

8 Kõnealuse direktiivi põhjenduses 28 mainitud lihtsustatud kord on määratletud selle direktiivi artiklites 74–77.

Itaalia õigus

9 7. augusti 1990. aasta seaduse nr 241, millega kehtestatakse uued haldusmenetlusnormid ja sätted haldusdokumentidega tutvumise õiguse kohta, (legge n. 241 – Nuove norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso ai documenti amministrativi) (*GURI* nr 192, 18.8.1990) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis (edaspidi „seadus nr 241/1990“) artiklis 15, mis reguleerib „[a]metiasutuste vahelisi kokkuleppeid“, on selle lõikes 1 sätestatud:

„Lisaks juhtudele, mis on sätestatud artiklis 14, võivad ametiasutused siiski omavahel sõlmida kokkuleppeid, millega reguleeritakse ühist huvi pakkuvate tegevuste alal koostööd.“

10 18. aprilli 2016. aasta seadusandliku dekreedi nr 50 – riigihangete seadustik (decreto legislativo n. 50 – Codice dei contratti pubblici) (*GURI* nr 91 regulaarne lisa, 19.4.2016; edaspidi „riigihangete seadustik“) artikli 5 „Ühised põhimõtted kontsessioonide, riigihankelepingute ning avalik-õiguslike isikute ja avaliku sektori hankijate vaheliste lepingutega seotud erandite kohta avalikus sektoris“ lõikes 6 on ette nähtud:

„Ainult kahe või enama hankija vahel sõlmitud leping ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) lepinguga nähakse ette hankijate või hankel osalevate avalik-õiguslike üksuste vaheline koostöö või rakendatakse seda eesmärgiga tagada, et nad osutavad oma ülesandeks olevaid avalikke teenuseid oma ühiste eesmärkide täitmiseks;

b) sellise koostöö tegemisel juhindutakse üksnes avaliku huviga seotud kaalutlustest, ning

c) hankijate või hankel osalevate avalik-õiguslike üksuste koostööga seonduvast tegevusest toimub avatud turul alla 20%.“

11 Selle seadustiku artikli 17 „Spetsiifilised erandid teenuste hankelepingute ja kontsessioonide puhul“ lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolevat seadustikku ei kohaldata teenuste hankelepingute ja kontsessioonide suhtes, mis käsitlevad järgmist:

[…]

h) tsiviilkaitse, kodanikukaitse ja ohu ärahoidmisega seotud teenused, mida osutavad mittetulunduslikud organisatsioonid või ühendused ning mis on kaetud järgmiste CPV koodidega: 75250000-3 [tuletõrje- ja päästeteenused], 75251000-0 [tuletõrjesalga teenused], 75251100-1 [tuletõrjeteenused], 75251110-4 [tuletõrje profülaktikateenused], 75251120-7 [metsatulekahjude kustutamisteenused], 75252000-7 [päästeteenused], 75222000-8 [tsiviilkaitse teenused], 98113100-9 [tuumaohutusega seotud teenused] ja 85143000-3 [kiirabiteenused], välja arvatud patsiendi veo kiirabiteenused;

[…]“.

12 3. juuli 2017. aasta seadusandliku dekreedi nr 117 – kolmanda sektori seadustik (decreto legislativo n. 117 – Codice del Terzo settore) (*GURI* nr 179 regulaarne lisa, 2.8.2017) artikli 57 „Erakorralise kiirabi ja kiirabi meditsiinilise veo teenus“ lõikes 1 on sätestatud:

„Erakorralise kiirabi ja kiirabi veoteenuste osutamise lepingud võib sõlmida eelistatult selliste vabatahtlike organisatsioonidega, mis on vähemalt kuus kuud olnud riiklikus kolmanda sektori ühtses registris, kuuluvad artikli 41 lõikes 2 viidatud ühenduste võrgustikku ja on akrediteeritud vastavalt selle valdkonna maakondlikele eeskirjadele, kui need on olemas, juhul, kui teenuse eripära tõttu tagab otselepingu sõlmimine üldist huvi pakkuva teenuse osutamise süsteemis, mis tegelikult panustab ühiskondlikes huvides ja täidab solidaarseid eesmärke, vastab majandusliku tõhususe ja sobivuse tingimustele ning järgib läbipaistvuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet.“

13 27. juuli 2012. aasta Veneto maakondliku seadusega nr 26 – Maakondlik pääste ja kiirabi meditsiinilise veo teostamise kord (legge regionale n. 26 – Disciplina del sistema regionale di trasporto sanitario di soccorso ed emergenza) (*Bollettino Ufficiale della Regione del Veneto* nr 61, 3.8.2012; edaspidi „maakondlik seadus nr 26/2012“) kehtestatakse „maakondlik erakorraliste vedude ja kiirabivedude teostamise süsteem“.

14 Selle seaduse artiklis 1 „Ese ja eesmärgid“ on sätestatud:

„1. Veneto maakond [(Itaalia)] reguleerib maakondlikku erakorraliste vedude ja kiirabivedude teostamise süsteemi, andes loa saanud raviasutustele ning akrediteeritud ühendustele võimaluse osaleda meditsiinilist laadi erakorraliste vedude ja kiirabivedude teostamisel, arvestades nende asutuste ja ühenduste geograafilist jaotust, nende väljakujunenud positsiooni Veneto sotsiaalses ja meditsiinilises struktuuris ning osutatava teenuse tõhusust ja kvaliteeti, lähtudes üldisest huvist ja järgides universaalsuse, solidaarsuse, säästlikkuse ja kohasuse põhimõtet.“

15 Selle seaduse artikli 2 „Mõisted“ lõikes 1 on ette nähtud:

„[„]Erakorraline vedu ja kiirabivedu[“] käesoleva seaduse tähenduses on tegevus, mida kiirabiautoga teostab eelkõige meditsiiniteenust osutav meditsiinitöötaja või muu isik järgmiste ülesannete täitmisel:

a) kiirabiveoteenused, mida osutatakse kiirabiautoga ja mida juhitakse kiirabi koordineerimiskeskuste [*Servizio urgenze ed emergenze mediche* (kiirabi) (SUEM)] kaudu;

b) [*livelli essenziali di assistenza* (esmaabi) (LEA)] jaoks vajalikud veoteenused, mida osutatakse kiirabiautoga;

c) veoteenused, mille puhul patsiendi kliiniline seisund nõuab tingimata kiirabiauto kasutamist ja sõidu ajal on vaja meditsiinitöötajate või muu piisava ettevalmistusega personali abi ning on nõutav pideva ravi tagamine.“

16 Maakondliku seaduse nr 26/2012 artiklis 4, mis puudutab „[m]aakondlikku nimekirja“, on sätestatud:

„1. Käesoleva seaduse jõustumisest 60 päeva jooksul kinnitab maavalitsus maakondliku nimekirja, kuhu esimeses etapis on kantud juba loa saanud raviasutused ja ühendused, kes maakonna territooriumil tegelevad erakorraliste vedude ja kiirabivedudega vähemalt viis aastat [*unità locali socio-sanitarie* (kohalike sotsiaaltervishoiuüksuste) (ULSS)] arvel, saades territooriumil pädevuse selleks sõlmitavate spetsiifiliste lepingute või kokkulepete alusel ning vastates loa saamise tingimustele, mis on toodud 16. augusti 2002. aasta maakondlikus seaduses nr 22 – Tervishoiu-, sotsiaaltervishoiu- ja sotsiaalüksuste lubade väljastamine ja akrediteerimine [legge regionale n. 22 – Autorizzazione e accreditamento delle strutture sanitarie, socio-sanitarie e sociali (*Bollettino Ufficiale della Regione del Veneto* nr 82)] ja selle järgnevates muudatustes, järgides Euroopa Liidu õigusnorme, mis reguleerivad asutamisvabadust ja teenuste vaba liikumist.

2. Lisaks lõikes 1 viidatud isikutele kantakse samas lõikes ette nähtud maakondlikku nimekirja Itaalia Punase Risti (CRI) komiteed spetsiifilise kokkuleppe alusel, mis on sõlmitud sama organisatsiooni Veneto maakonna komiteega, ning Istituti Pubblici di Assistenza e Beneficienza (avalikud hoolekande- ja heategevusinstituudid) (IPAB), kes tegelevad erakorraliste vedude ja kiirabivedudega kokkuleppe ja asendava kinnituse alusel, et täidetud on loa saamise tingimused, mis on ette nähtud maakondlikus seaduses [nr 22] ja selle järgnevates muudatustes, ning artikli 3 lõike 2 alusel maakonna ette nähtud tingimustes, järgides Euroopa Liidu õigusnorme, mis reguleerivad asutamisvabadust ja teenuste vaba liikumist.

3. Lõikes 1 viidatud maakondlikku nimekirja uuendatakse igal aastal selliste uute raviasutuste ja ühendustega, mis vastavad loa saamise ja akrediteerimise tingimustele, mis on ette nähtud maakondlikus seaduses [nr 22] ja selle järgnevates muudatustes.

4. Maakondlikku nimekirja kantud isikuid kontrollitakse korrapäraselt, et tuvastada, kas need tingimused on endiselt täidetud.“

17 Selle seaduse artiklis 5, mis reguleerib „[e]rakorraliste vedude ja kiirabivedude korraldamist“, on sätestatud:

„1. Erakorraliste vedude ja kiirabivedudega tegelevad [ULSSid] ja artiklis 4 viidatud maakondlikku nimekirja kantud isikud.

2. Õigussuhteid [ULSSidega] ning tingimusi, mille kohaselt artiklis 4 viidatud maakondlikku nimekirja kantud isikud osalevad erakorralistes vedudes ja kiirabivedudes, reguleeritakse spetsiifiliste kokkulepetega, mis on sõlmitud lähtudes maakonna heakskiidetud tüüplepingust ja mis avaldatakse kooskõlas riigisiseste ja Euroopa Liidu riigihankenormidega.

3. Lõikes 2 viidatud kokkulepetega nähakse ette eelarvesüsteem, mis määratletakse lähtudes kriteeriumitest, mis põhinevad maavalitsuse kindlaksmääratud standardkulude kohaldamisel ja mida ajakohastatakse iga kolme aasta tagant.

[…]

5. Kui artiklis 4 viidatud maakondlikku nimekirja kantud isikud ei suuda tagada erakorralisi vedusid ja kiirabivedusid, võivad [ULSSid] kehtivaid riigisiseseid ja Euroopa Liidu riigihankenorme järgides need veod tasu eest teha ülesandeks konkreetsetele isikutele riigihankemenetluses, mis vastavad nõuetele, mis võimaldavad tagada kohase kvaliteeditaseme ja tõsta teenuse sotsiaalset funktsiooni.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

18 AULSS nr 6 kuulutas 2017. aastal välja hankemenetluse, et majanduslikult kõige soodsama pakkumuse kriteeriumi alusel sõlmida kiirabi- ja hemodialüüsipatsientide meditsiinilise veo teenuse hankeleping kestusega viis aastat ning võimalusega pikendada lepingut täiendavalt aastaks (edaspidi „vaidlusalune hange“). Lepingu aastane maht oli 5 043 560 eurot, ulatudes viieaastasel perioodil 25 217 800 euroni.

19 Croce Verde vaidlustas Tribunale amministrativo regionale del Venetos (Veneto maakonna halduskohus, Itaalia) AULSS nr 6 otsuse, millega tehti avaliku sektori üksuste vahelise partnerluse asemel valik hankemenetluse kasuks. Nimelt, kui sellisesse partnerlusse astumiseks nõutavad tingimused on täidetud, tuleb maakondliku seaduse nr 26/2012 kohaselt sõlmida loa saanud avalik-õigusliku asutusega direktiivi 2014/24 artikli 12 lõike 4 ja riigihangete seadustiku artikli 5 lõike 6 kohane kokkulepe, ilma et kaaluda tuleks riigihanget või lihtsustatud korras riigihanget, nagu on sätestatud selle direktiivi artikli 10 punktis h) ja selle seadustiku artikli 17 lõike 1 punktis h).

20 Sellega seoses väidab Croce Verde, et ta ei ole lihtsalt heategevuslik eraõiguslik ühendus, vaid mittetulunduslik avalik-õiguslik asutus, täpsemalt IPAB. Sellisel kujul osaleb ta juba enam kui sajandi Padova (Itaalia) territooriumil elanikele meditsiinilise abi andmisel, tagades peamiselt haavatute ja haigete veo mittetulunduslikul eesmärgil. AULSS nr 6 sõlmis temaga ka 22. detsembril 2017 maakondliku seaduse nr 26/2012 alusel lepingu kiirabiteenuse ja erakorralise meditsiiniteenuse osutamiseks. Lisaks tehti talle 2010. aastal sõlmitud hankelepinguga, mida pikendati kaks korda ja mis lõppes 31. märtsil 2018, ülesandeks ka tavaveoteenus.

21 Tribunale amministrativo regionale del Veneto (Veneto maakonna halduskohus) leidis siiski, et direktiivi 2014/24 artiklites 10 ja 74 ning riigihangete seadustiku artikli 17 lõike 1 punktis h on ette nähtud, et hankemenetluses sõlmitakse kiirabiautoga mittekiireloomulise veo leping.

22 Kuna kõnealune kohus nõustus siiski väitega, et AULSS nr 6 puudus pädevus vaidlusaluse hanke korraldamiseks, esitas viimane selles osas Tribunale amministrativo regionale del Veneto (Veneto maakonna halduskohus) otsuse peale apellatsioonkaebuse Consiglio di Statole (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu).

23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes jättis apellatsioonkaebuse rahuldamata, peab lahendama veel vastuapellatsioonkaebuse, milles Croce Verde kordab argumente, mille ta oli esitanud esimeses kohtuastmes.

24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et eristada tuleb ühelt poolt kiirabi meditsiinilise pääste teenust ja teiselt poolt kiirabi veoteenust. Direktiivi 2014/24 artikli 10 kohaselt koostoimes direktiivi põhjendusega 28 ning lähtuvalt riigihangete seadustiku artikli 17 lõike 1 punktist h on riigihankenormide reguleerimisalast välja jäetud kiirabi meditsiiniline pääste teenus, mis seisneb selles, et mittetulunduslik organisatsioon veab kriitilises olukorras olevat patsienti kiirabiautoga ja annab patsiendile esmaabi. Seevastu kuna kiirabiautoga osutatav veoteenus ei ole kiireloomuline, kohaldatakse sellele teenusele direktiivi 2014/24 artiklites 74–77 kehtestatud „lihtsustatud korda“, kui selle väärtus nagu põhikohtuasjas on vähemalt võrdne direktiivis 2014/24 ette nähtud 750 000 euro suuruse künnisega.

25 Samas on maakondliku seaduse nr 26/2012 artiklis 5 ette nähtud, et kui kiirabiautoga „pääste- ja kiirabi“ vedu ei teosta otseselt ULSSid, peab kiirabiautoga vedu teostama isik, kes on kantud selle seaduse artiklis 4 viidatud maakondlikku nimekirja, ning et suhteid kõnealuste ULSSidega ja teenuse osutamise tingimusi reguleeritakse *ad hoc* kokkulepetega. Lisaks saab pääste- ja kiirabi meditsiinilist vedu reguleerivat lepingut sõlmida avaliku pakkumismenetluse tulemusel vaid siis, kui seda ülesannet ei saa täita isikud, kes on kantud kõnealusesse maakondlikku nimekirja.

26 Peale selle tuleneb maakondliku seaduse nr 26/2012 artiklist 2, et „pääste- ja kiirabi veo“ teenust puudutava hankelepingu sõlmimise korra kohaldamisalasse kuulub teenus, mida kiirabiautodega osutavad muu hulgas meditsiinitöötajad, seisnedes eelkõige „esmaabi (LEA) jaoks vajalikud veoteenused, mida osutatakse kiirabiautoga“, ning „veoteenused, mille puhul patsiendi kliiniline seisund nõuab tingimata kiirabiauto kasutamist ja sõidu ajal on vaja meditsiinitöötajate või muu piisava ettevalmistusega personali abi ning on nõutav pideva ravi tagamine“. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul on selle korra reguleerimisalasse kuuluv tegevus seega eelkõige viimasena nimetatud juhul tegevus, mis ilmselt ei puuduta kiirabivedu, vaid patsiendi tavavedu.

27 Seetõttu leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et põhikohtuasjas kõne all oleva teenuse võib kvalifitseerida „tavaveoteenuseks“ või „pääste meditsiinilise veo teenuseks“, mitte aga „kiirabi meditsiinilise veo teenuseks“. Seega on eelotsusetaotluse esitanud kohus tulenevalt maakondliku seaduse nr 26/2012 artiklist 5 seisukohal, et hankija saab hankemenetlust kasutada vaid siis, kui otselepingu sõlmimine on kokkuleppe teel võimatu.

28 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb siiski, kas liidu õigusega on kooskõlas maakondliku seaduse nr 26/2012 artikkel 5, kui seda sätet kohaldatakse muudele teenustele kui pääste ja kiirabi meditsiinilise veo teenused. Kahtlus puudutab lisaks ka olukorda, kus otselepingu sõlmimine kujutab endast hankijate vahel partnerluse kasutamist.

29 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kinnitab, et seaduse nr 241/1990 artikli 15 alusel võivad avalik-õiguslikud isikud alati kasutada kokkuleppe instrumenti, selleks et sõlmida omavahel kokkulepped, millega koostöös piiritletakse tegevus ühistes huvides. Siiski ei saa niisugune avalik-õiguslike isikute vaheline koostöö kahtluse alla seada riigiabiõigust reguleerivate liidu normide põhieesmärki, nimelt teenuste vaba liikumist ja avatust moonutusteta konkurentsile kõigis liikmesriikides.

30 Riigihangete seadustiku artikli 5 lõike 6 kohaselt ei kuulu riigihankenormid kohaldamisele juhul, kui selles sättes kehtestatud tingimused on täidetud. Sellise olukorraga on käesoleval juhul tegemist. Nimelt oli AULSS nr 6 ja Croce Verde ühine eesmärk kaasata isikuid, kes on kantud maakondliku seaduse nr 26/2012 artiklis 4 viidatud maakondlikku nimekirja, ning julgustada vabatahtlikku tegevust. Lisaks oli Croce Verde kantud sellesse maakondlikku nimekirja kui IPAB. Lõpuks tegutses ta vähesel määral pääste ja kiirabi meditsiinilise veo teenuse turul.

31 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et seaduse nr 241/1990 artiklis 15 ja riigihangete seadustiku artikli 5 lõikes 6 piirdutakse sellega, et avaliku sektori üksuste vahelist partnerlust käsitletakse alternatiivina riigihankelepingule ning et nende sätetega ei saa seda kehtestada eelisvõimalusena. Hangetega tegelevate asutuste vaheline kokkulepe on seega võimalus, mida võivad hankijad kasutada ning mis nõuab lepingupoolte vahelise kahepoolse lepingu sõlmimist. Järelikult võib hankija ainult avaldada oma tahet sõlmida selline partnerlus, ilma et ta peaks suutma sundida, et teine hankija valiks selle võimaluse. Eelotsusetaotluse esitanud kohus kinnitab siinkohal, et käesoleval juhul ei kavatsenud AULSS nr 6 kasutada seda võimalust, sest ta otsustas vaidlusalune hange läbi viia.

32 Lisaks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et maakondliku seaduse nr 26/2012 artikliga 5 ei saa hagejale panna kohustust põhjendada oma valikut sõlmida hankemenetluse teel leping põhikohtuasjas kõne all oleva teenuse kohta. Selline põhjendamiskohustus on õigustatud vaid juhul, kui hankija kavatseb kahepoolsete läbirääkimiste tulemustel sõlmida otselepingu, sest sel viisil tegutsedes puuduvad võrdluselemendid, mis võimaldaksid tuvastada majanduslikult kõige soodsama pakkumise.

33 Hankemenetlus tagab vastupidi, et järgitakse liidu õiguspõhimõtteid, mis on erapooletuse, avalikustamise, läbipaistvuse, osalemise ja võrdse kohtlemise põhimõtted, mis toimub paljude pakkumiste võrdlemise teel, lähtudes majanduslikult kõige soodsama pakkumise kriteeriumist.

34 Seega, kui liidu õigus ei kvalifitseeri erinevaid ja samaaegseid üldisi huve, nagu vabatahtliku tegevuse esiletõstmine, ei ole põhjendatud kokkuleppe teel hankelepingu otse sõlmimine. Sellise olukorraga on tegemist käesoleval juhul, sest Croce Verde väidab, et ta on Veneto maakonnas ainus loa saanud isik, kes tegutseb avalik-õigusliku majandusüksusena, mis välistab selle, et põhikohtuasjas kõne all oleva teenuse osutamisest huvituda võivad ettevõtjad konkureeriksid omavahel ning neid saaks võrrelda. Seevastu sarnaselt teiste heategevusorganisatsioonidega, kes on kantud maakondliku seaduse nr 26/2012 artiklis 4 viidatud maakondlikku nimekirja, on Croce Verdel kui ettevõtjal täielik õigus osaleda vaidlusaluses hankes ja ta võib sellega seoses ka väita, et tema pakkumine on soodne.

35 Neil asjaoludel otsustas Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas juhul, kui mõlemad pooled on avalik-õiguslikud isikud, on direktiivi [2014/24] põhjendusega 28, artikliga 10 ja artikli 12 lõikega 4 vastuolus see, kui [selle direktiivi] artikli 12 lõikes 4, [riigihangete seadustiku] artikli 5 lõikes 6 ja seaduse 241/1990 artiklis 15 kirjeldatud avaliku sektori sisesest partnerlusest tulenevalt kohaldatakse Veneto maakonna seaduse [nr 26/2012] artiklit 5 koostoimes artiklitega 1[–]4?

2. Kas juhul, kui mõlemad pooled on avalik-õiguslikud isikud, on direktiivi [2014/24] põhjendusega 28, artikliga 10 ja artikli 12 lõikega 4 vastuolus see, kui [selle direktiivi] artikli 12 lõikes 4, [riigihangete seadustiku] artikli 5 lõikes 6 ja seaduse 241/1990 artiklis 15 kirjeldatud avaliku sektori sisesest partnerlusest tulenevalt kohaldatakse Veneto maakonna seaduse [nr 26/2012] sätteid vaid selles tähenduses, kus need kohustavad hankijat põhjendama, miks ta korraldas meditsiinilise tavaveo teenuse lepingu sõlmimiseks hankemenetluse, selle asemel et leping otse sõlmida?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

36 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 99 kohaselt võib Euroopa Kohus juhul, kui eelotsuse küsimusele võib vastuse selgelt tuletada kohtupraktikast või kui esitatud küsimusele antav vastus ei tekita põhjendatud kahtlust, igal ajal ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist lahendada kohtuasja põhistatud määrusega.

37 Käesolevas kohtuasjas tuleb seda sätet kohaldada.

Esimene küsimus

38 Oma esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2014/24 artikli 10 punkti h ja artikli 12 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus maakondlikud õigusnormid, mille kohaselt on hankelepingu sõlmimine seatud sõltuvusse asjaolust, et avaliku sektori üksuste vaheline partnerlus ei võimalda tagada meditsiinilise tavaveo teenust.

39 Nagu Euroopa Kohus on märkinud 3. oktoobri 2019. aasta kohtuotsuses Irgita (C-285/18, edaspidi „kohtuotsus Irgita“, EU:C:2019:829, punkt 41), on direktiivi 2014/24 eesmärk – nagu on märgitud direktiivi põhjenduses 1 – koordineerida teatavat maksumust ületavaid riigihankemenetlusi.

40 Kohtuotsuse Irgita punktist 43 selgub, et direktiivi artikli 12 lõikega 1, mis reguleerib sisetehinguid, mida nimetatakse ka „*in house*-lepinguteks“, ja mis piirdub seega nende tingimuste täpsustamisega, mida hankija peab järgima, kui ta soovib sõlmida sisetehingut, antakse liikmesriikidele üksnes õigus välistada niisugune tehing direktiivi 2014/24 kohaldamisalast.

41 Seega ei saa see säte võtta liikmesriikidelt vabadust eelistada üht teenuste osutamise, tööde teostamise või tarne viisi teistele. Nimelt tähendab see vabadus hankele eelnevas etapis tehtavat valikut ning järelikult ei saa see kuuluda direktiivi 2014/24 kohaldamisalasse (kohtuotsus Irgita, punkt 44).

42 Liikmesriikide vabadus valida teenuste osutamise viisi, millega hankijad täidaksid oma vajadusi, tuleneb ka direktiivi 2014/24 põhjendusest 5, mille sõnastuse kohaselt „käesolevas direktiivis ei kohustata liikmesriike mitte millegagi andma selliste teenuste osutamise ülesannet kolmandatele isikutele või sisse ostma selliste teenuste osutamist, mida nad soovivad ise osutada või korraldada muul viisil kui riigihankelepingutena käesoleva direktiivi tähenduses“, hõlmates seeläbi nimetatud direktiivist varasemat Euroopa Kohtu praktikat (kohtuotsus Irgita, punkt 45).

43 Seega, nii nagu direktiiv 2014/24 ei kohusta liikmesriike kasutama riigihankemenetlust, ei saa see sundida neid kasutama ka sisetehingut, kui artikli 12 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud (kohtuotsus Irgita, punkt 46).

44 Lisaks on sel viisil liikmesriigile antud vabadus, nagu Euroopa Kohus on märkinud kohtuotsuse Irgita punktis 47, selgemalt välja toodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT 2014, L 94, lk 1) artikli 2 lõikes 1, mis on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolevas direktiivis tunnustatakse riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vaba otsustamise põhimõtet vastavalt siseriiklikele ja liidu õigusaktidele. Ametiasutustel on vabadus otsustada, kuidas kõige paremini korraldada ehitustööde tegemist ja teenuste osutamist, et tagada eeskätt avalike teenuste hea kvaliteet, ohutus ja vastuvõetav hind, võrdne kohtlemine ning avalike teenuste üldise kättesaadavuse ja kasutajate õiguste edendamine.

Nimetatud ametiasutused võivad otsustada täita avaliku huviga seotud ülesandeid oma vahendeid kasutades või koostöös teiste ametiasutustega või delegeerida ülesanded ettevõtjatele.“

45 Liikmesriikide vabadus valida viisi, kuidas nende hinnangul on kõige asjakohasem tööde tegemist või teenuste osutamist hallata, ei saa siiski olla piiramatu. Seda vabadust teostades tuleb, vastupidi, järgida EL toimimise lepingu põhireegleid ja eeskätt kaupade vaba liikumist, asutamisvabadust ja teenuste osutamise vabadust ning nendest tulenevaid põhimõtteid nagu võrdne kohtlemine, diskrimineerimiskeeld, vastastikune tunnustamine, proportsionaalsus ja läbipaistvus (kohtuotsus Irgita, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Seetõttu leidis Euroopa Kohus kohtuotsuse Irgita punktis 50, et direktiivi 2014/24 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole riigisisene õigusnorm, millega liikmesriik seab sisetehingu sõlmimise sõltuvusse eelkõige tingimusest, et hankemenetluse korraldamine ei võimalda tagada osutatud teenuste kvaliteeti, kättesaadavust või järjepidevust, vastuolus siis, kui hankele eelnenud etapis konkreetselt teenuste osutamise viisi osas tehtud valik järgib võrdse kohtlemise, diskrimineerimiskeelu, vastastikuse tunnustamise, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid.

47 Eespool toodud kaalutlustest selgub, et esiteks lubab liikmesriikide vabadus valida teenuste osutamise viisi, millega hankijad täidaksid oma vajadusi, neil *mutatis mutandis* seada hankelepingu sõlmimine vastavalt direktiivi 2014/24 artikli 12 lõikes 4 sätestatud tingimustele sõltuvusse võimatusest sõlmida hankijate vahel partnerlus.

48 Kõnealuse sätte sõnastusest tuleneb, et partnerluse hankijate vahel saab sõlmida vaid siis, kui leping kehtestab osalevate hankijate vahelise koostöö või rakendab seda eesmärgiga tagada, et hankijad osutavad oma ülesandeks olevaid avalikke teenuseid oma ühiste eesmärkide täitmiseks, kui sellise koostöö tegemisel juhindutakse üksnes avaliku huviga seotud kaalutlustest ning kui osalevate hankijate sellise koostööga seonduvast tegevusest toimub avatud turul alla 20%.

49 Selles osas tuleb sarnaselt komisjoni kirjalikele seisukohtadele märkida, et isegi kui Croce Verde kujutab endast IPABd, ei ole siiski selge, kas ta on „avalik-õiguslik isik“ direktiivi 2014/24 artikli 2 lõike 1 punkti 4 tähenduses.

50 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb ka kindlaks teha, kas maakondliku seaduse nr 26/2012 artikli 5 lõigetega 2 ja 3 pannakse tegelikult alus hankijate vaheliseks koostööks, kuna selle sätte sõnastuse kohaselt reguleeritakse suhteid ULSSide ja nende isikute vahel, kes on kantud selle seaduse artiklis 4 viidatud maakondlikku nimekirja ja kes osalevad pääste ja kiirabi tegevuses, spetsiifiliste kokkulepetega, mis sõlmitakse maavalitsuse heakskiidetud tüüplepingu alusel.

51 Teiseks lubab liikmesriikide vabadus valida teenuste osutamise viisi, millega hankijad täidaksid oma vajadusi, tsiviilkaitse, kodanikukaitse ja ohu ärahoidmise teenuste raames eelistada sõlmida mittetulunduslike organisatsioonide ja ühendustega hankeleping direktiivi 2014/24 artiklites 74–77 määratletud lihtsustatud korras, tingimusel et järgitakse selle direktiivi artikli 10 punktis h ette nähtud tingimusi.

52 Sellega seoses tuleb tõdeda, et kõnealuse direktiivi artikli 10 punkti h tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud erand riigihangete korra kohaldamisalast kehtib nii kiirabiautos transporditavatele hädaolukorras abivajajatele abi andmise kohta parameediku-assistendi/parameediku-sanitari poolt, mis on kaetud CPV koodiga 75252000-7 (päästeteenused), kui ka kvalifitseeritud patsiendiveo kohta, mis on kaetud CPV koodiga 85143000-3 (kiirabiteenused), tingimusel, et kvalifitseeritud patsiendivedu teostab tõepoolest nõuetekohase esmaabikoolituse saanud personal ja et veetakse patsienti, kelle puhul on oht, et tema tervislik seisund võib veo ajal halveneda (21. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Falck Rettungsdienste ja Falck, C-465/17, EU:C:2019:234, punkt 51). Selle erandi kohaldamine eeldab lisaks seda, et kiirabiteenust osutaks mittetulunduslik organisatsioon või ühendus selle sätte tähenduses ning et tegemist oleks hädaolukorraga (20. juuni 2019. aasta kohtumäärus Italy Emergenza ja Associazione Volontaria di Pubblica Assistenza „Croce Verde“, C-424/18, EU:C:2019:528, punkt 28).

53 Lõpuks tuleb käesoleva kohtumääruse punktides 47 ja 51 mainitud kahel juhul liikmesriikidel, kui nad teostavad oma vabadust valida teenuste osutamise viis, millega hankijad täidaksid oma vajadusi, järgida võrdse kohtlemise, diskrimineerimiskeelu, vastastikuse tunnustamise, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtet (kohtuotsus Irgita, punkt 48).

54 Seega tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2014/24 artikli 10 punkti h ja artikli 12 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus maakondlikud õigusnormid, mille kohaselt on hankelepingu sõlmimine seatud sõltuvusse asjaolust, et avaliku sektori üksuste vaheline partnerlus ei võimalda tagada meditsiinilise tavaveo teenust, eeldusel et konkreetse teenuste osutamise viisi valimisel, mis toimub enne hankelepingu sõlmimise etappi, järgitakse võrdse kohtlemise, diskrimineerimiskeelu, vastastikuse tunnustamise, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtet.

Teine küsimus

55 Oma teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2014/24 artikli 10 punkti h ja artikli 12 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et nende sätetega on vastuolus maakondlikud õigusnormid, millest tuleneb hankijale kohustus põhjendada, miks ta korraldas meditsiinilise tavaveo teenuse lepingu sõlmimiseks hankemenetluse, selle asemel et leping otse sõlmida kokkuleppel teise hankijaga.

56 Nagu selgub esimesele küsimusele antud vastusest, ei ole ei selle direktiivi artikli 10 punktiga h ega artikli 12 lõikega 4 vastuolus maakondlikud õigusnormid, millega nähakse hankelepingu sõlmimine ette üksnes täiendavalt ja erandlikult.

57 Järelikult ei saa liidu õigusega, eelkõige ei direktiivi 2014/24 artikli 10 punktiga h ega artikli 12 lõikega 4 olla vastuolus maakondlikud õigusnormid, millest tuleneb hankijale kohustus tõendada, et nende sätete kohaldamise tingimused ei ole täidetud.

58 Seega tuleb teisele küsimusele vastata, et direktiivi 2014/24 artikli 10 punkti h ja artikli 12 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et nende sätetega ei ole vastuolus maakondlikud õigusnormid, millest tuleneb hankijale kohustus põhjendada, miks ta korraldas meditsiinilise tavaveo teenuse lepingu sõlmimiseks hankemenetluse, selle asemel et leping otse sõlmida kokkuleppel teise hankijaga.

Kohtukulud

59 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (üheksas koda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta artikli 10 punkti h ja artikli 12 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus maakondlikud õigusnormid, mille kohaselt on hankelepingu sõlmimine seatud sõltuvusse asjaolust, et avaliku sektori üksuste vaheline partnerlus ei võimalda tagada meditsiinilise tavaveo teenust, eeldusel et konkreetse teenuste osutamise viisi valimisel, mis toimub enne hankelepingu sõlmimise etappi, järgitakse võrdse kohtlemise, diskrimineerimiskeelu, vastastikuse tunnustamise, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtet.**

2. **Direktiivi 2014/24 artikli 10 punkti h ja artikli 12 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et nende sätetega ei ole vastuolus maakondlikud õigusnormid, millest tuleneb hankijale kohustus põhjendada, miks ta korraldas meditsiinilise tavaveo teenuse lepingu sõlmimiseks hankemenetluse, selle asemel et leping otse sõlmida kokkuleppel teise hankijaga.**

Allkirjad